

הקורס: מיתוסים, אגדות ראשית ואגדות היסטוריות

המרצה: פרופ' חיה בר-יצחק

תוכן הקורס:

בחינת המיתוס, אגדת הראשית והאגדה ההיסטורית כסוגה בספרות העממית על פי גישות מחקר שונות. נתמקד בעיקר בסיפורי מקום, סיפורי התיישבות וייסוד של קהילות יהודיות בגולה ובאגדות על ההתיישבות בארץ ישראל, סיפורי ייסוד של קבוצים, סיפורים אתיולוגיים על שמות המקומות ועוד.

דרישות הקורס:

נוכחות ב-80 מכלל השעורים לפחות. קריאה שוטפת והשתתפות אקטיבית. הצגת רפרט והגשת עבודה סמינריונית למי שבוחר לעשות כן.

רשימה ביבליוגרפית:

- בן-עמוס, דן, 1975, "קטגוריות אנאליטיות וז'אנרים אתניים", הספרות, 20, 136-147.
- בר-יצחק, חיה, 1996, פולין – אגדות ראשית, אתנופואטיקה וקורות אגדיים, תל-אביב: ספרית פועלים.
- בר-יצחק, חיה, 2005, "מאגדות עם לאגדת סופר – עיון בסיפור 'המנין' לש"י עגנון", בתוך מעשה סיפור 1 בעריכת אבידב ליפסקר ורלה קושלבסקי, רמת-גן: אוניברסיטת בר-אילן, 277-295.
- בר-יצחק, חיה, תשס"ג, "המלך הפולני יאן ה-III סוביסקי באגדת העם של יהודי פולין", מחקרי ירושלים בפולקלור יהודי, כ"ב, 9-24.
- בר-יצחק, חיה, 2013, "אהבת אשה לאלוהיה: סיפור הבתולה מלודמיר", בתוך מעשה סיפור כרך ג', בעריכת אבידב ליפסקר ורלה קושלבסקי, הוצאת אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן.
- יסיף, עלי, 1994, סיפור העם העברי, תולדותיו, סוגיו ומשמעותו, ירושלים: מוסד ביאליק.
- כתריאל, תמר, תשנ"ט, מילות מפתח – דפוסי תרבות ותקשורת בישראל, אוניברסיטת חיפה/זמורה-ביתן.
- סיון, עמנואל, 1991, דור תש"ח – מיתוס, דיוקן וזכרון, תל-אביב.
- צפתמן, שרה, תשנ"ג, בין אשכנז לספרד, לתולדות הסיפור היהודי בימי הביניים, מאגנס, ירושלים.
- שנהר, עליזה, 1982, מסיפור העממי לסיפור ילדים, חיפה: אוניברסיטת חיפה.
- Bar-Itzhak, Haya, 1990, "Modes of Characterization in Religious Narrative: Jewish Folk Legends about Miracle Worker Rabbis", Journal of Folklore Research 27, 3, 205-230.
- Bar-Itzhak, Haya, 1995, "Narration and the Components of Communication in the Jewish Folk Legend", Fabula, 35, 3/4, 261-281.
- Bar-Itzhak, Haya, 2005, Israeli Folk Narratives – Settlement, Immigration, Ethnicity, Wayne State University Press, Detroit.
- Bar-Itzhak, Haya, 2008, "Poland – A Materialized Settlement and Metaphysical Landscape" in Baruch Julia, Anna Liphardt, Alexandra Nocke (eds.), Jewish Topographies: Visions of Space, Traditions of Place, Heritage, Culture and Identity Series, Ashgate Publishing Ltd., 161-179.

- Bar-Itzhak, Haya, 2009, "Women in Holocaust – A Folkloristic Perspective", Fabula 50, 1/2, 2009, 67-78.
- Bascom, William, 1965, "The Forms of Folklore: Prose Narratives", Journal of American Folklore 78, 3-20.
- Bruner, E.M. & F. Gorfain, 1983, "Dialogic Narration and the Paradoxes of Masada", in Text. Play and Story: The Construction and Reconstruction of Self and Society, Platner & Bruner (eds.) Washington D.C., pp. 56-79.
- Dégh, Linda, & Andrew Vazsonyi, 1976, "Legend and Belief" in Ben-Amos, D. (ed.) Folklore Genres, Austin & London 93-123.
- Dundes, Alan, (ed.) 1984, Sacred Narrative: Readings in the Theory of Myth. Berkeley.
- Fine, Alan Gary, 1992, Manufacturing Tales: Sex and Money in Contemporary Legends, The University of Tennessee Press, pp. 1-58, 69-75.
- Katriel, Tamar & A. Shenhar, 1990, "Tower and Stockade: Dialogic Narration in Israeli Settlement Ethos", The Quarterly Journal of Speech, 76, 4, pp. 359-380.
- Katriel, Tamar, 1993, "Remaking Place: Cultural Production in Israeli Pioneer Settlement Museum", History and Memory 5, 104-135.
- Katriel, Tamar, 1997, Performing the Past, A Study of Israeli Settlement Museums, London.
- Olrik, Axel, 1965, "Epic Laws of Folk Narrative", Alan Dundes (ed.), The Study of Folklore, Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall, 129-141.
- Zerubavel, Yael, 1995, Recovert Roots: Collective Memory and the Making of Israeli National Tradition, Chicago.